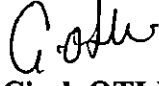

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'nin en büyük sanayi, ticaret, finans, eğitim, kültür merkezi olan İstanbul, Kuzey Anadolu Fay Zonunun batı uzantısında Marmara Denizi içerisinden geçen ana kollarının etkisi altındadır. Beklenmekte olan 7-7,5 büyüklüğünde bir depremin ağır hasarlara neden olacağı bilinmektedir. Olası depremin etkilerinin en aza indirilmesi, gerekli önlemlerin acil olarak alınarak can ve mal güvenliğinin sağlanması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'uncu ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

İstanbul, 1996 yılında yayınlanan Afet İşleri Genel Müdürlüğü Deprem Bölgeleri Haritasında I.- IV. Derece Deprem Bölgesi içerisinde yer almaktadır. AFAD Deprem Dairesi Başkanlığı tarafından yenilenen ve 1 Ocak 2019 tarihinde yürürlüğe giren Türkiye Deprem Tehlike Haritası, deprem tehlikesinin Marmara Denizi boyunca daha yüksek olduğunu göstermektedir. İstanbul, Kuzey Anadolu Fay Zonu'nun batı uzantısında Marmara Denizi içerisinde geçen ana kollarının etkisi altındadır. Bilim insanları, 17 Ağustos 1999 Marmara depreminden sonra 30 yıl içinde büyük bir depremin yaşanacağını belirtmişlerdir. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ne göre (ADNKS) nüfusu 15 milyon 907 bin 951 olan İstanbul'da olası 7-7,5 büyüklüğünde bir depremin ağır hasarlara neden olacağı bilinmektedir.

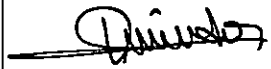
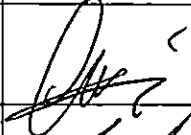
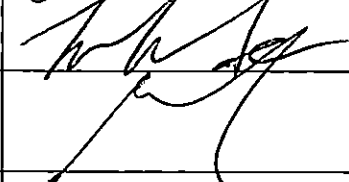
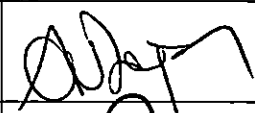
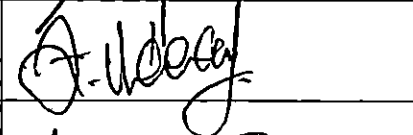
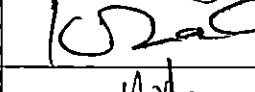
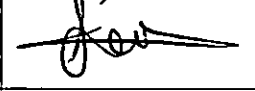
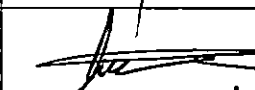
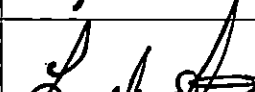
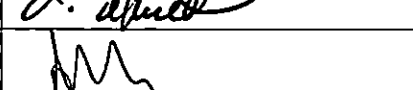
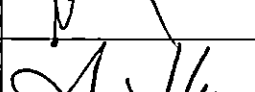
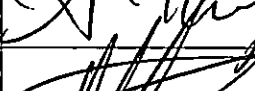
İstanbul Deprem Risk Haritası 2023 raporuna göre; İstanbul'da yapı bakımından en eski ilçelerin başında Bakırköy, Beyoğlu ve Fatih ilçeleri gelmektedir. Bu bölgeler, depremde en fazla etkilenecek yerler olarak görülmektedir. Meslek odaları; İstanbul'da güçlendirilme yapılması gereken riskli bina sayısı 600 bin civarında olduğunu belirtmektedir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin İstanbul'un deprem riskine ilişkin 2023 raporuna göre de 207 bin bina depreme karşı dayanıksız ve riskli durumdadır. Bu binaların yüzde 40'ı ise Esenyurt, Sultanbeyli ve Beylikdüzü'nde yoğunlaşmaktadır. İstanbul'da binaların yüzde 70'i yani 817 bin bina 2000 yılı öncesi yapıldığı için depreme karşı zayıf kabul edilmektedir. Bu nedenle kentsel dönüşüm çalışmalarının hızlandırılması ve depreme dayanıklı yapıların artırılması gerekmektedir. 26 Eylül 2019 gerçekleşen 5,7 büyüklüğündeki Marmara Denizi depreminin ardından binaların güçlendirilmesi gündeme alınmış olmasına rağmen ilgili kurum ve kuruluşlar 8 Mart 2018 tarihinde yayımlanarak, 1 Ocak 2019 tarihinde de yürürlüğe giren Türkiye Bina Deprem Yönetmeliğinde belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmemiştir. Depremde en çok etkilenecek yapılar, Mayıs 2018'de çıkartılan imar affı ile gerekli kontroller yapılmadan, yapı parası ödenerek yasal statüye sahip olmuş hasarlı binalardır.

İstanbul'un depreme hazırlanması, sadece yapıların depreme dayanıklı olmasıyla sınırlı değildir. Deprem sonrası insanların ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri, geçici kentlerin kurulabileceği yerlerin olması gerekmektedir. 1999 depreminden sonra kurulan İl Afet Merkez Kurulu'nun muhtemel bir deprem sonrasında toplanma alanı olarak belirlediği 470 yerden 300'ü rant için imara açılmış ve üzerlerine alışveriş merkezleri, gökdelenler, lüks konutlar inşa edilmiştir. TMMOB'un 2017 yılında hazırladığı rapora göre; Torun Center, Anthill, Starcity Outlet Center, Ağaoğlu My City, Forum İstanbul, Kiptaş Ünal gibi birçok yer yapılaşmadan

nce acil eylem planında deprem toplanma alanı olarak belirlenmiştir. Yeteri kadar çadır kurulacak ve toplanılacak alan olmaması felaketin boyutlarını daha da büyütecektir.

2012 yılında teknik altyapısı güncellenen İstanbul Deprem Hızlı Müdahale ve Erken Uyarı Sistemi'nin aktif olarak devreye alınması da gerekmektedir. Çevre Mühendisleri Odası; olası İstanbul depreminde 50 -100 milyon ton arasında atık oluşacağını, bu atıkların bertarafı için 30-50 milyon m3 boyutunda depolama sahasına ihtiyaç duyulacağını açıklamıştır. Kanal İstanbul gibi, ekolojik yıkıma neden olacak mega rant projeleri deprem riskini artıracak niteliktedir. Deprem riskini arttıran mega projelerin bilimsel ve teknik olarak incelenmesi gerekmektedir.

İstanbul, ekonomik olarak Türkiye'nin dış ticaretinin yüzde 48.7'sini, vergi gelirlerinin yüzde 48.2'sini karşılamaktadır. İstanbul'daki sanayi ve üretim alanlarının yüzde 60'ı deprem bölgesindedir. Olası bir depremde 300 milyar doları bulan bir zarar beklenmektedir. Bağcılar, Güngören, Esenler, Ümraniye ve Zeytinburnu ilçelerindeki sanayi tesislerinin yaklaşık yüzde 80'i 2000 yılı öncesinde inşa edilmiştir. Arama kurtarma çalışmalarında hayati öneme sahip Telekomünikasyon şirketlerinin olası İstanbul depremi için yetersiz olduğu da görülmüştür. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin 2003 yılında Boğaziçi, İstanbul Teknik, Ortadoğu Teknik ve Yıldız Teknik üniversitelerine hazırlattığı İstanbul İçin Deprem Master Planı, mevcut sorunlara, bilimsel tespit ve önerilere rağmen hayata geçirilmemiştir. Türkiye'nin en büyük sanayi, ticaret, finans, eğitim, kültür merkezi olan İstanbul'da meydana gelecek depremin etkilerinin en aza indirilmesi, gerekli önlemlerin acil olarak alınarak can ve mal güvenliğinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmalıdır.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	